

Marius

Af Rigmor Pedersen
Nørreallé 5, 7700 Thisted

Marius og Jensine Thomsen

En sensommerdag den 4/10 i det herrens år 1888 blev der i Dover i Thy født en lille, dejlig, sortkrøllet dreng. Han fik navnet Otto Marius Thomsen. Forældrene var fattige arbejdsfolk og havde i forvejen 7 børn, så der var mange munde at mætte. Tiderne var dårlige, og fattigdommen var meget stor. Den lille dreng voksede op og blev en glad og kvik dreng. Som 5-årig kunne han spille på harmonika, så det var en ren fornøjelse. Han kom som 7-årig i skole, men mange gange, når børnene kom fra skolen, havde deres mor ikke så meget mad i huset, at de kunne få noget at spise. Så blev Marius og en søster sendt rundt på gårdene med tiggerposen. Et sted fik børnene et stykke flæsk og et brød, næste sted måske et stykke pølse, og inden børnene nåede hjem sådanne dage, var klokken for det meste blevet 23.

En dag, da der heller ikke var brød i huset, blev den lille Marius sendt til bageren i Ydby. Dengang var der noget, som blev kaldt "godvillighedsbrød", beregnet til fattige.

Drengen løb afsted på sine bare fødder. Da han kom til forretningen stod bageren i døren. Drengen spurgte efter et brød, men fik svaret: "Når din far får betalt sin gæld, kan du komme igen". Faderens gæld bestod af 1 kr.

Marius var nu 9 år og var blevet fæstet væk for en sommer til en landmand ovre i Boddum. Som løn skulle han have 12 kr. og et par træsko, som han selv måtte få. De 12 kr. skulle han aflevere til sin far.

Manden, som Marius tjente hos, var i besiddelse af en bog, som kaldtes "Sebrianus". Halvdelen af denne bog var skrevet med sort, som var af det gode. Den anden halvdel var skrevet med rødt, som betød, at det var alt det onde. Mennesker, der læste i denne bog, kunne mere end deres fadervor, lød det mand og mand imellem i daglig tale. En dag havde drengen fået fat på bogen, men da kom manden og sagde: "Nej, bette Marius, den må du ikke læse i". Manden kunne også stille løbske heste, men når han gjorde det, var han dødsens angst, for da var han i pagt med djævelen selv.

En sen aften udbrød der et forfærdeligt uvejr med lyn og torden. Drengen Marius havde sovet i flere timer. Da kommer manden og hans husholderske ind i kammeret til ham og vækker ham, roser ham i høje toner og siger bla.: "Du er en stor dreng, kan du løbe ned på marken (som lå ved kirken) og hente dyrene hjem, så skal du få et stort stykke hvedebrød". Manden turde nemlig ikke selv, for når man læste i "Sebrianus", var man i pagt med djævelen selv, og så kom man ikke i nærheden af Guds hus ved nattetide.

Da Marius var omkring 18-19 års alderen, boede han et stykke tid hjemme hos sine forældre og tog på arbejde derfra. Han var med til at grave på Aggertangen. Et stykke tid arbejdede han ved Vestervig Kloster. I disse år af hans liv boede der ved siden af forældrene en søster til ham, som havde to små børn, en pige på 6 år og en dreng, som lå i vuggen. En dag havde der været en mand (Pe Murer) derinde hos den unge kone. Samme aften efter solnedgang blev den lille dreng syg. Det udartede sig på den måde, at det grønne materie (pus) løb ud af det

lille barns negle, både på fingre og tæer, men når morgenen kom, og solen stod op, forsvandt sygdommen, indtil det igen var aften, hvorefter det kom igen.

Marius havde ondt af søsteren, som sad hver nat ved barnets seng, og hjalp hende derfor med at våge. Søsteren og broderen talte om, at drengen nok var blevet "forgjort" af denne mand, som havde været på besøg.

En dag kommer der en gammel kone (Lise Kjelkoste) ind og siger: "Jeg hører, I har sygdom i huset. Jeg kan kurere ham, hvis du vil gøre, som jeg siger. Du skal i aften, når midnatstimen er inde, være på kirkegården. Gå til den sidste nye grav. Der tager du en håndfuld jord, men læg godt mærke til, hvor du tager det, for det skal lægges samme sted igen. Gå så hjem og strø det ud på barnets leje. Om morgenen samler du jorden sammen igen og lægger det tilbage på graven igen ved midnat. Dette skal du gentage tre nætter i træk. Se, da vil dit barn blive rask".

Den unge kone gjorde, som den gamle kone havde sagt, og barnet blev fuldstændig rask. Ja, der er mere mellem himmel og jord, end vi mennesker forstår.

I nogle år arbejdede Marius ved landbruget. Derefter begyndte han at arbejde på teglværk og blev ved med det resten af sit liv. Han holdt først op, da han var 77 år. Dengang var det et forfærdeligt slid at være teglværksarbejder. Mange gange, når han kom hjem fra arbejde, havde han dybe revner i de forslidte hænder, som blodet flød fra i stride strømme.

Marius blev gift to gange. Hans først kone døde omkring året 1930, og hans anden kone døde i året 1974. I de to ægteskaber blev der 10 børn, hvoraf 2 døde som spæde, og 3 døde som voksne; så Marius kunne godt tilslutte sig, at sorger og glæder, de vandre tilsammen.

En ting kan siges helt sikkert. Marius' liv blev ingen dans på roser. Mange år er gået, og meget har Marius prøvet i sit lange liv, både godt og ondt. Nu er han blevet gammel, meget gammel. De sorte, viltre krøller er væk, håret er blevet hvidt. Harmonikaen kan de gamle, trætte hænder ikke magte mere. Det ene ben har han fået sat af på grund af koldbrand. Ja, livet har været hårdt ved Marius på det sidste. Livsaftenen nærmer sig.

Forleden, da jeg besøgte ham på plejehjemmet og sidder og lytter til hans fortællinger, stopper han pludselig op. Jeg ser på ham og opdager nu, at Marius' tanker er helt andre steder. Måske er han tilbage i sit barndomsland. Der er kommet en egen glans i de gamle, klare øjne. Han sidder og smiler for sig selv, løfter de arbejdsslidte hænder og gør en bevægelse. Noget i mig siger: "Gad vide, hvor han er henne. Måske løber han jublende ud over en mark i sine nye træsko. Måske plukker han en buket blomster til sin elskede mor". Jeg nænner ikke at forstyrre hans tanker, men stryger ham på kinden og siger: "Kan du nu have det godt, bette far".

N.B.: Natten mellem den 24. og 25. september 1986 udåndede min far, 97 år gammel. Et langt liv var afsluttet.

*Den Jævne, simple Arbejdsmand
maa haardt for Brødet slide;
ja, Danmarks bedste Hædersstand
som oftest Nød maa lide.
Thi ej de rige Folk forstaar,
og sjælden kun erkender
den store Hjælp, de daglig faar
af Arbejdsmandens Hænder.
W. Rantzau, 1875*

Kilde: Sydthy Årbog 1988, side 33-34.